

חוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987*

פרק א': מטרות

1. חוק זה קובע הסדרים לשמירת יציבות המשק על ידי הפחתת עלות העבודה, במגמה להגדיל את רווחיות היצוא, לשמור על יציבות המחירים, ולהתאים את רמת ההוצאות המוכרות ברשויות מקומיות להכנסותיהן מאוצר המדינה, הכל במטרה לשמור על ריסון תקציבי ולהשיג יעדים כלכליים נוספים; ההסדרים שבחוק זה נלקחו בחשבון בהכנת בסיס לתקציב המדינה לשנת הכספים 1987 ויאפשרו השגת יעדי התקציב לשנת הכספים האמורה ולשנים שלאחריה.

מטרות החוק

פרק ב': הפחתת עלות העבודה

2. בפרק זה -

פרשנות

(1) "חוק הביטוח הלאומי" - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-

1968¹;

"המוסד" - המוסד לביטוח לאומי;

"לוח י" - לוח הביטוח הלאומי;

(2) לכל מונח אחר תהא המשמעות שיש לו בחוק הביטוח הלאומי.

3. (א) אוצר המדינה ישלם למוסד מדי חודש תשלומים כמפורט בתוספת, באחוזים מגביית דמי ביטוח לענפי הביטוח באותו חודש; שר האוצר, בהסכמת שר העבודה והרוחה, רשאי להפחית מן התשלומים האמורים בהתחשב בדמי הביטוח שלא הופחתו לפי סעיף 5 ובדמי הביטוח שנקבעו לפי סעיף 6.

תשלומי אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי

(ב) הסכומים שאוצר המדינה חייב בתשלומם לפי סעיף קטן (א) יועברו למוסד מדי חודש עד היום ה-15 בו.

(ג) הסכומים כאמור בסעיף קטן (ב) ישולמו למוסד על פי אופן שקבע המוסד מדי חודש בהתאם לגביית דמי הביטוח הצפויה באותו חודש, ושעליו הודיע המוסד לאוצר המדינה.

(ד) שילם אוצר המדינה בהתאם לאופן לפי סעיף קטן (ג) סכום קטן או גדול מהסכום שהיה צריך להשתלם לפי סעיף קטן (א), ישולם החסר או יוחזר היתר במועד התשלום הקרוב שלפי סעיף קטן (ב), לאחר שהודיע המוסד על החסר או היתר, לפי הענין, בצירוף הפרשי הצמדה למדד לפי שיעור השינוי של המדד שפורסם בחדש שיועד לתשלום לעומת המדד שפורסם בחדש שבו שולם התשלום בפועל; הודיע המוסד על תשלום חסר פחות משבעה ימים לפני מועד התשלום הקרוב - ישולם החסר במועד התשלום שלאחרי.

(ה) לא שילם אוצר המדינה למוסד תשלומים, על פי האופן האמור בסעיף קטן (ג) או על פי הודעה על תשלום חסר כאמור בסעיף קטן (ד), במועד, יווספו לסכום האמור (להלן - הסכום שבפיגור) -

(1) תוספת בשיעור של 1.5% מהסכום שבפיגור לכל שבוע של פיגור או חלק ממנו; עלה הפיגור על תשעים ימים, תהיה התוספת החל ביום התשעים ואחד - 3% מהסכום שבפיגור לכל שבוע של פיגור או חלק ממנו;

* נחקל בכנסת ביום א' בניסן התשמ"ז (31 במרס 1987): הצעת החוק דברי הסבר מורסמו בה"ח 1815, התשמ"ז, עמ' 126.
1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108; ס"ח התשל"ז, עמ' 280.

(2) החל ב-1 בחדש שלאחר מועד התשלום – תוספת לפי שיעור השינוי במדד שפורסם לאחרונה לפני מועד התשלום בפועל של הסכום שבפיגור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד לתשלום.

תיקון חוק
הביטוח הלאומי

4. (א) בסעיף 217 לחוק הביטוח הלאומי, בסעיף קטן (א) –

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "ומתשלומי אוצר המדינה לענף זיקנה ושאיירים לפי חוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987 (להלן – חוק יציבות המשק)";
(2) בפסקה (2), בסופה יבוא "ומתשלומי אוצר המדינה לענף ילדים לפי חוק יציבות המשק";

(ב) במקום לוח "יבוא":

"לוח"

שיעורי דמי ביטוח

(סעיפים 159, 160 ו-215)

פרט	ענף ביטוח	אחוזים מההכנסה או מהשכר	הניכוי משכר העובד לענין סעיף 161(ג) באחוזים
1	זיקנה ושאיירים	4.25	2.7
2	אמהות – עובד ועובד עצמאי	0.9	0.7
3	אמהות – מבוטח שאינו עובד ולא עובד עצמאי	0.4	–
4	ילדים	2.1	–
5	נפגעי תאונות	0.05	0.05
6	נפגעי עבודה	0.55	–
7	–	–	–
8	אבטלה	0.25	0.15
9	נכות	1.35	1.2
10	זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד	0.05	–
11	שירות מילואים	1.6	0.45
12	סיעוד	0.15	"0.1

הפחתת דמי
ביטוח המשתלמים
שלא לפי לוח "

5. על אף האמור בכל דין, אם משתלמים דמי ביטוח שלא על פי הפרטים הנקובים בלוח "י", יופחתו דמי הביטוח ב-19.9% מדמי הביטוח שהשתלמו ערב תחילתו של חוק זה; שר האוצר, בהסכמת שר העבודה והרווחה, רשאי לקבוע בתקנות סוגי משלמי דמי ביטוח שההפחתה כאמור, כולה או מקצתה, לא תחול עליהם.

שינוי שיעורי
דמי ביטוח
לסוגי מבוטחים

6. שר האוצר, בהסכמת שר העבודה והרווחה, רשאי בתקנות לקבוע סוגי מבוטחים מן המנויים בסעיפים 10 ו-186 לחוק הביטוח הלאומי, שישלמו דמי ביטוח שלא לפי השיעורים בלוח "י" החלים עליהם ויכול שהשיעורים שיוחלו עליהם יעלו על השיעורים המפורטים בלוח "י".

תיקון חוק
לימוד חובה
(תיקון מס' 11)

7. סעיפים 8 ו-9 בחוק לימוד חובה (תיקון מס' 11), התשל"ח-1978 – בטלים.

² ס"ח התשל"ח, עמ' 128: התשמ"ז, עמ' 245.

8. תקנות 1 עד 6 לתקנות ההתגוננות האזרחית (היטל ציוד אישי), התש"ל-1970³ – בטלות. תיקון תקנות ההתגוננות האזרחית (היטל ציוד אישי)
9. תחילתו של פרק זה ביום כ' בניסן התשמ"ז (1 באפריל 1987) ותחולתו לגבי דמי הביטוח הלאומי ותשלומי אוצר המדינה בעד חודש אפריל 1987 ואילך. תחילה ותחולה
10. שר האוצר ממונה על ביצועו של פרק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות
11. אין באמור בחוק זה כדי לגרוע מסמכות שניתנה לשר העבודה והרווחה לפי חוק הביטוח הלאומי, ובלבד שאם יחולו שינויים בלוח י' ישנה שר העבודה והרווחה בצו, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, את התוספת בהתאמה, כך שתשלומי אוצר המדינה לא יעלו על 24.9% מסך הגביה של דמי ביטוח לפי לוח י' כפי שהוא ביום תחילתו של פרק זה. שמירת דינים ושינוי תוספת

פרק ג': רשויות מקומיות

12. במקום סעיף 2 לחוק הרשויות המקומיות (תמורת ארנונות רכוש), התשל"ה-1975⁴, יבוא:
 2. בכל שנת כספים יעביר אוצר המדינה לרשויות המקומיות סכום תמורה בשיעור שיקבעו שר האוצר ושר הפנים, ובלבד שסכום זה לא יעלה על 0.4% מהכנסות המדינה". תיקון חוק הרשויות המקומיות (תמורת ארנונות רכוש) ושיעורה
13. במקום סעיף 9א לחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963⁵, יבוא:
 9א. בכל שנת כספים יעביר אוצר המדינה לרשויות המקומיות, כולן או מקצתן, 60% מהמס ושליש ממס הרכישה כמפורט להלן: תיקון חוק מס שבח מקרקעין
- (1) שיעורים מהמס וממס הרכישה, כפי שיקבעו שר האוצר ושר הפנים בצו, יועברו לרשות המקומית שבתחומה מצויים המקרקעין שלגביהם משתלמים המס ומס הרכישה, ויכול ששיעורים אלה יהיו אפס;
- (2) היתרה תועבר לרשויות המקומיות כחלק מהמענק הכללי הניתן לפי חוק תקציב שנת".
14. (א) לא תגבה רשות מקומית בשל נכס ארנונה כללית (להלן – ארנונה) לשנת הכספים 1987 בסכום שיש בו העלאה של יותר מ-22% מעל סכום הארנונה שהגיע כדין בשל אותו נכס בשנת הכספים 1986.
- (ב) לשנת הכספים 1987 לא תשנה רשות מקומית הנחות כלליות מארנונה ותנאי תשלומה, לרבות התוצאות של אי-תשלום במועד, לעומת אלה שנקבעו כדין לשנת הכספים 1986, אלא לטובת החייבים בארנונה. העלאת ארנונה כללית

³ ק"ח התש"ל, עמ' 1474: התש"ס, עמ' 1353.

⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 107.

⁵ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156: התשמ"ד, עמ' 187.

(ג) שר הפנים ושר האוצר, או מי שהם הסמיכו לכך, רשאים לקבוע לרשות מקומית העלאת ארנונה בשיעור העולה על המותר לפי סעיף קטן (א) או שינוי הנחה או תנאי תשלום שלא כמותר לפי סעיף קטן (ב).

(ד) רשות מקומית אשר לפני יום קבלת חוק זה בכנסת גבתה ארנונה, כולה או חלקה, לפי סכום העולה על המותר לה לפי סעיף זה, יחולו על תשלומי היתר ההוראות לענין זה שבחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980.⁶

(ה) לענין רשות מקומית אשר לפני יום קבלת חוק זה בכנסת גבתה ארנונה, כולה או חלקה, בהנחה או בתנאי תשלום שלא כמותר לפי סעיף זה, יקבע שר הפנים כללים לחישוב סכום שיראוהו כתשלום יתר ולקביעת יום שילומו, ולפי זה יחולו ההוראות שבחוק האמור בסעיף קטן (ד).

(ו) סעיפים קטנים (ד) ו-(ה) יחולו בתום שלושה חדשים מיום קבלת חוק זה בכנסת: אין הוראות סעיף קטן זה באות לגרוע מהוראות החוק האמור בסעיף קטן (ד) או מסמכות שר הפנים לפי סעיף קטן (ה).

פרק ד': הארכת תקפו של חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים

15. בסעיף 2 לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1985,⁷ במקום "עד יום א' בניסן התשמ"ו (31 במרס 1987)" יבוא "עד יום י"ג בניסן התשמ"ח (31 במרס 1988)".

16. חוק זה יפורסם ברשומות תוך שלושים ימים מיום קבלתו.

תיקון חוק
יציבות מחירים
במצרכים ובשירותים
(הוראת שעה)

פרסום

⁶ ס"ח התש"ם, עמ' 46.

⁷ ס"ח התשמ"ו, עמ' 2; התשמ"ו, עמ' 26.

תוספת

(סעיף 3)

תשלומי אוצר המדינה לפי ענפי הביטוח

אחוזים מהגביה לענף הביטוח	ענף ביטוח	מרט
24.7%	זיקנה ושאירים	1
22.2%	אמהות - עובד ועובד עצמאי	2
	אמהות - מבוסח שאינו עובד	3
25%	ולא עובד עצמאי	
23.8%	ילדים	4
100%	נפגעי תאונות	5
27.3%	נפגעי עבודה	6
-	-	7
20%	אבטלה	8
25.9%	נכות	9
-	זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד	10
25%	שירות מילואים	11
33.3%	סיעוד	12

משה נסים
שר האוצר

יצחק שמיר
ראש הממשלה ושר הפנים

חיים הרצוג
נשיא המדינה